

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

KTKP020 – Kasvatus, yhteiskunta ja muutos

Opehuone 29.1.2024

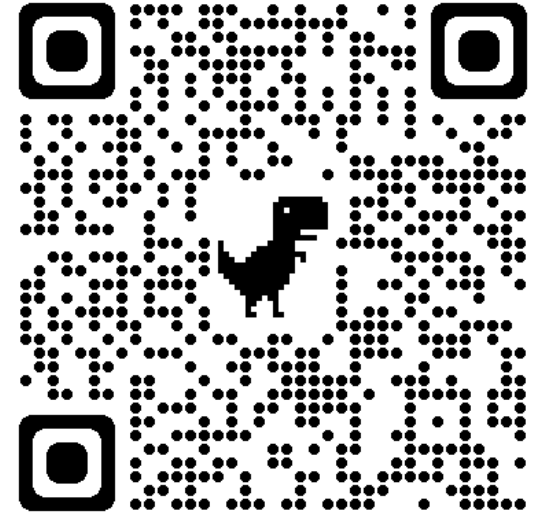
Mitä normit ovat?

- Koulun tehtävä on samaan aikaan **sosiaalistaa lapsia ja nuoria vallitsevaan yhteiskuntaan sekä kasvattaa heistä toimijoita, jotka asettavat kyseenalaiseksi ja uudistavat sitä yhteiskuntaa, johon heidät on sosiaalistettu**
- Sosiaalistamisen, uusintamisen ja uudistumisen välinen jännite, jota ei pääse karkuun – Jännite tulee näkyväksi esimerkiksi **normeissa, joita kouluun kohdistuu ja joita koulu oppilaisiin ja opiskelijoihin kohdistaa.**
- Norminrikkomistehtävä:
  - Menkää ja rikkokaa jotain sosiaalista normia (ilman että rikotte lakia)
    - Kuvatkaa norminrikkomistehtävä. Otsikoikaa se mahdollisimman kuvaavasti ja vastatkaa tuotoksessa.
    - Mitä teitte (kuvaus)?
    - Miksi teitte (millainen ajatustyö oli rikkomisen takana)?
    - Millaisia tunteita/ajatuksia tehtävä herätti?
    - Koonnin palautus Peda.netiin maanantaihin klo 12 mennessä.

Esitelmää muille ryhmille norminrikkomistehtävänne

- Mitä teitte?
- Miksi teitte?
- Mitä fiiliksiä se herätti (ennen normin rikkomista, sen aikana ja jälkeen)?
  - Mistä nämä tunteet ja ajatukset kumpusivat? Kävivätkö ne toteen?

”Rajoilla maailmamme repeävät yhteisiksi”

- <https://www.opettaja.fi/nakokulmat/terveysia-arjesta-se-repesi-sittenkin/>
- Pohtikaa ryhmissä kokemustenne ja oheisen tekstin avulla:
  - Mitä rikkomanne normit kertovat nyky-yhteiskunnasta?
    - Miltä näytti maailma, jonka normien särkyminen teki hetkeksi yhteiseksi?
  - Mitä opitte itsestänne ja muista ihmisistä suhteessa olemassa oleviin normeihin?
  - Milloin/mitkä normit ovat hyödyllisiä? Miksi?
  - Milloin/mitä normeja on hyvä/tarpeellista/jopa syytä rikkoa? Miksi?
- Suunnatkaa keskusteluanne koulumaailmaan:
  - Miten kytkette kokemuksenne opettajuuden ydinosaamisalueeseen (yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen)?
  - Mitä rakennuspalikoita saitte tehtävästä omaan kasvatusalan asiantuntijuuteenne?
- Valmistautukaa keskustelemaan koko porukalla (tehkää muistiinpanoja jne.)

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kohti ryhmätehtävää ja suurryhmää

Ryhmätehtävä

- Tehtävän työstäminen aloitetaan varsinaisesti seuraavassa opehuoneessa kahden viikon kuluttua.
- Nyt kuitenkin tutustutaan tehtävänantoon ja tehtävän teemoihin, joista valitaan kullekin pienryhmälle (3-4 pienryhmää) yksi.
- Tehtävä:
  - Jakaudutaan pienryhmiin, joissa tehtävänänne on valita yksi alla olevista megatrendeistä ja hahmotella sen sisältä alateema tai useampi.
  - Tutustukaa megatrendinne alateemaan kirjallisuuden avulla. Pohtikaa, mikä omassa megatrendissänne ja sen alateemoissa on kiinnostavaa koulutuksen ja kasvatuksen näkökulmasta ja miten megatrendinne / alateemanne koettelee koulun tai kasvatuksen perinteitä.
  - Tarkastelkaa myös onko siinä eroja miten megatrendinne näyttäytyvät eri oppiaineiden näkökulmasta. Millaisen muutoksen haluaisitte (transformatiivisina intellektuelleina) tuoda kouluun tai koulukulttuuriin? Käyttäkää virikkeenänne kirjallisuuden lisäksi omia kokemuksia, arvomaailmojanne ja mahdollisia puutteita tai epäkohtia, joita olette kohdanneet esimerkiksi omalla koulu-, opetus- tai kouluttautumispolullanne.

Ryhmätehtävän ohjeistus jatkuu...

KOULUVIERAILU:

Havainnoinnin kohteena pienryhmänne megatrendi.

- Tehtävänä havainnoida megatrendin kautta, millaisia yhteiskunnallisia rakenteita ja käytänteitä koulukasvatus ilmentää?
- Havainnointi tapahtuu ala-/yläkoululla ja/tai lukiossa
  - Kukin henkilö havainnoi noin 6 tuntia, eli yhden kokonaisen koulupäivän

Havainnoi ja pohdi:

1. Miten pienryhmän megatrendi on havaittavissa/tulkittavissa koulussa,
  2. Millainen on lapsen/nuoren asema suhteessa näihin megatrendeihin.
- Pohdi havainnoinnin perusteella, miten ryhmäsi megatrendi on mahdollisesti muuttunut omista kouluajoistasi?
  - Pohtikaa ryhmänne kesken, miten koulukasvatus voi vaikuttaa yhteiskuntaan tai muuttaa yhteiskunnallisia rakenteita megatrendinne suunnassa?

Ryhmätehtävän ohjeistus jatkuu...

TUOTOS (tämä valmis 4.3.)

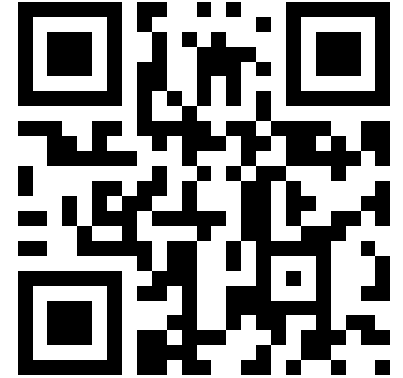
- Jokainen pienryhmä opehuoneen sisällä työstää esityksen megatrendistään tai sen alateemasta.
- Esitykset pidetään omassa opehuoneessa 4.3.
  - Omasta megatrendistä ja valitusta alateemasta tehdään lyhyt ennakkomateriaali, jossa määritellään tarvittavat käsitteet ja kuvataan lyhyesti näkökulmaa, josta asiaa tullaan tarkastelemaan. Ennakkomateriaali tarjoaa tarvittavan taustatiedon, joten pääpaino itse käsittelyssä on keskustelun ja ajattelun herättämisessä. Olkaa luovia!
- Megatrendit:
  - Kestävyys
  - Demokratia ja tasa-arvo
  - Moninaisuus ja sen ymmärtäminen
  - Digitalisaatio/erilaiset oppimisympäristöt/koulukulttuurit
  - Globalisaatio
  - Kulutuskäyttäytyminen
  - Suorituskeskeisyys
  - Valta ja vallankäyttö

Ryhmiin jako

- Tutustu tehtävän megatrendeihin: <https://peda.net/id/d74b345c412>
  - Huom! Ennen kuin klikkaat tuota linkkiä, niin muista kirjautua Peda.netiin, muutoin linkki ei toimi.
- Lisää nimesi peda.netin -ryhmämuistoon sen megatrendin alle, joka kiinnostaa sinua eniten
  - Linkki: <https://peda.net/id/7287501cbc4>
- Jos ryhmäjako menee joutuisasti ja aikaa jää, tutustukaa ryhmässä **yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen -ydinosaamisalueeseen** ja keskustelkaa:
  - Miten ymmärrätte ydinosaamisalueen määritelmän?
  - Millaisten kysymysten kautta ydinosaamisaluetta on helpointa lähestyä?
  - Millä tavalla voitte lähteä rakentamaan ydinosaamisalueen osaamista?
  - Miten kytkeä ydinosaamisaluetta ryhmätehtävään

Kotitehtävät seuraavaan opehuoneeseen mennessä:

- Lue artikkeli: Lanas, Maija & Kiilakoski, Tomi (2014) Growing pains: teacher becoming a transformative agent, *Pedagogy, Culture & Society*, 21(3), 343-360.
- https://hairikot.files.wordpress.com/2019/05/growing-pains_postprint.pdf